

47/96

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí dňa 8. októbra 1997 v senáte zloženom z predsedu JUDr. Júliusa Černáka, sudcov JUDr. Ľubomíra Dobríka a JUDr. Jána Drgonca, vo veci ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Jozefom Drvárom, komerčným právnikom, Belinského 16, Bratislava, o porušení čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 5 Sž 177/95 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím konaním vo veci vedenej pod spisovou značkou 5 Sž 177/95 porušil základné právo [REDAKOVANÉ], čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky tým, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júla 1996 nebol vyhlásený verejne.

O d ô v o d n e n i e

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) dostal 6. novembra 1996 písomné podanie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), označené ako „ústavná sťažnosť proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. j.: 5 Sž 177/95 zo dňa 29. 7. 1996 - pre rozpor so zákonom, pre porušenie základných práv a slobôd (resp. proti Rozhodnutiu ministra vnútra SR č. PK-288/1995 zo dňa 10. 10. 1995)“. Navrhovateľ žiadal zrušenie citovaného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zrušenie rozhodnutia ministra vnútra Slovenskej republiky č. PK-288/1995 z 10. októbra 1995 a žiadal vysloviť porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

Uznesením II. ÚS 47/96-27 z 25. marca 1997 ústavný súd podnet navrhovateľa v prvej časti (pokiaľ ide o zrušenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutia ministra vnútra Slovenskej republiky) odmietol.

Podnet prijal na ďalšie konanie len v druhej časti, teda pokiaľ ide o porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky zo spisu 5 SŽ 177/95 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zistil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol žalobu navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutia ministra vnútra Slovenskej republiky z 10. októbra 1995 č. PK-288/1995 bez predvolania navrhovateľa na pojednávanie a vyhlásil rozsudok bez prítomnosti navrhovateľa. Najvyšší súd neúčast' navrhovateľa na súdnom pojednávaní odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol. O žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 250f Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ vzhlada porušenie čl. 6 ods. 1 citovaného dohovoru v tom, že mu nebolo umožnené chrániť svoje záujmy pred súdom a že rozsudok nebol vyhlásený verejne a v jeho prítomnosti.

Ústavný súd zo spisov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ďalej zistil, že navrhovateľ sa skutočne nezúčastnil konania najvyššieho súdu, kde bol vyhlásený citovaný rozsudok 29. júla 1996. Zo spisu nevysvitá, rovnako ani z návrhu, ktorý podal navrhovateľ na ústavný súd, či mienil predniesť nové tvrdenia alebo predložiť nové dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

V danom prípade o žalobe navrhovateľa rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky bez pojednávania podľa § 250f Občianskeho súdneho poriadku, keďže konanie o nej vyhodnotil ako „jednoduchý prípad“, v ktorom je „nepochybné, že

správny orgán vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu“ a v ktorom išlo „len o posúdenie právnej otázky“.

Rozhodovanie súdu bez nariadenia pojednávania je prelomením zásady bezprostrednosti a ústnosti. Pojem „jednoduchý prípad“ súdna prax vykladá skôr rozširujúcim spôsobom. Spravidla súdy nenariaďujú pojednávanie tam, kde pre jeho rozhodnutie sa nevyžaduje vyjadrenie, či stanoviská účastníkov a kde je možné rozhodnúť na základe zisteného stavu správnym orgánom. Pojednávanie sa teda nariaďuje podľa praxe všeobecných súdov najmä tam, kde je potrebné zistiť stanovisko žalobcu k písomnému vyjadreniu žalovaného, ak v správnom konaní neboli odstránené skutkové a právne nejasnosti. Rozhodnutie o tom, či je v správnom súdnictve potrebné vykonať alebo zopakovať dôkaz, ktorý by bol potrebný pre posúdenie zákonnosti vykonať, podľa názoru ústavného súdu patrí výlučne všeobecnému súdu a netvorí obsah základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 72/96). Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, uverejneného ako oznámenie č. 209/1992 Zb. Federálneho ministerstva zahraničných vecí, „každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch ... rozsudok musí byť vyhlásený verejne a verejnosť môže byť vylúčená ..., ak by verejnosť konania mohla byť na ujmu spravodlivosti.

Toto právo navrhovateľa zo strany najvyššieho súdu bolo porušené. Vo veci síce konal nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom, ale pravda je i to, že ustanovenie § 250f Občianskeho súdneho poriadku dáva možnosť najvyššiemu súdu rozhodnúť bez pojednávania. Neznamená to, že nemusí rozsudok vyhlásiť verejne. Ústava v čl. 142 ods. 3 priamo prikazuje, že „rozsudok musí byť vyhlásený verejne ...“

Aj keď sa nenariaďuje ústne pojednávanie a koná sa v neprítomnosti účastníkov konania (lebo to ustanovenie § 250f Občianskeho súdneho poriadku umožňuje), neznamená to, podľa názoru ústavného súdu, že rozsudok sa nemusí

vyhlasovať verejne a že nemusí o tomto konaní upovedomiť účastníkov konania. V praxi by to malo byť tak, že o vyhlásení rozsudku sa upovedomia účastníci konania a je vecou súdu, akým spôsobom sa o tom upovedomia. . Záleží potom už len na nich, či sa tohto vyhlásenia zúčastnia. Právo zúčastniť sa majú. A v tejto časti bol citovaný článok 6 „Dohovoru“ zo strany najvyššieho súdu porušený. Preto ústavný súd ústavnej sťažnosti navrhovateľa vyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 1997